

Shranjevanje semen

v okviru projekta

"Ohranjanje prioritetnih travniških habitatnih tipov v Sloveniji z vzpostavitvijo semenske banke in obnovo *in situ*"

LIFE20 NAT/SI/000253

Seme navadnega volka (*Nardus stricta*).

Projektni partnerji

Projekt LIFE FOR SEEDS s polnim imenom »Ohranjanje prioritetnih travniških habitatnih tipov v Sloveniji z vzpostavitvijo semenske banke in obnovo *in situ*« (LIFE20 NAT/SI/000253), ki se je pričel izvajati septembra 2021 in bo trajal do vključno decembra 2026, sofinancirajo Evropska unija iz programa LIFE, Sigrid Rausing Trust in Ministrstvo za javno upravo.

Seme travniške kozje brade (*Tragopogon pratensis*). Nabirke očiščenih semen hranimo v semenski banki, katere glavni namen je dolgoročno ohranjanje genetske pestrosti.

Pri nabranih semenih, ki jih želimo dolgoročno shraniti, moramo za ohranitev njihove sposobnosti kalivosti zagotoviti **nizko stopnjo vlage v samem semenu**. Nabirke semen moramo zato v najkrajšem možnem času ustrezno obdelati.

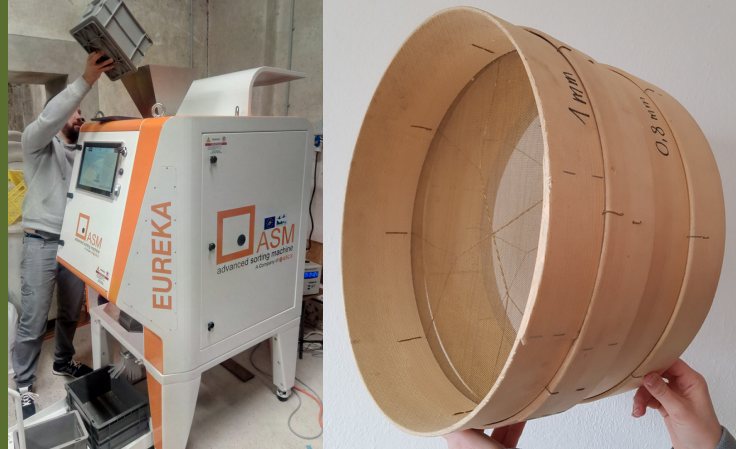

Določevanje vrst s pomočjo elektronske lupe.

Očiščeno seme gorske detelje (*Trifolium montanum*) in dva semenska mešička (levo) ter seme poljskega glavinca (*Centaurea scabiosa*) (desno).

Nabrana semena moramo najprej **posušiti pri nizki vlagi in temperaturi**. S sušenjem po eni strani ustavimo kalitvene procese in razvoj morebitnih plesni, po drugi strani pa dosežemo končno vlago semena, ki je potrebna za ohranitev njegove življenjske sposobnosti.

Pri čiščenju večjih vzorcev si pomagamo z optičnim sortinim strojem za čiščenje semen (levo). Sita z odprtini različnih velikosti za odstranjevanje primesi (desno).

Po sušenju seme očistimo in pri tem odstranimo vse nečistoče in primesi.

Ročno prebiranje semen in seed blower (zgoraj). Določevanje vrst z lupo in slikovnim ključem (spodaj).

Za dolgoročno shranjevanje pripravljen **vzorec** čim prej po določitvi končne stopnje vlage **prenesemo v aluminizirano vrečko**. Ustrezno označene vrečke **shranimo v hladilni omari** pri stalni temperaturi $-20\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$ in relativni vlagi $15 \pm 3\%$.

Seme navadne ivanjščice (*Leucanthemum ircutianum*) (levo) in navadnega grintavca (*Scabiosa columbaria*) (desno).

Posušena in očiščena semena shranimo v ustrezno označenih aluminiziranih vrečkah.

Več o projektu:

www.liforseeds.si

Izdajatelj: Kmetijski inštitut Slovenije

Foto: Azra Šabić, Branko Lukač, Mateja Grašič